

HIREK

0000

Angol könyv a békéről.

Még mindig nagyon érdekes és tanulságos néha-néha bepillantani az angol diplomácia boszorkánykonyhájára, amelynek legújabb süttete Cecil Chestertonnak „The Perils of Peace“ (A béke veszedelmei.) című könyve. Fantasztikus módon igyekszik a könyv írója magyaráztatni, hogy minden békekötés, amely Németországnak nem teljes tönkretetésével végződik, veszélyes és céltalan. Németországnak pusztulni kell! A földön fetrengve, hatalmától teljesen megfosztott Porosz-, illetőleg Németországnak kell a békéért könyörögnie. Ez a kitűzött cél és ezt kell elérnünk.

Arra vonatkozólag, hogy Németország sohase lehessen többet életképes, a jeles író kétféle radikális módszert dolgozott ki művében. Az első *Poroszország lefegyverzése*, a másik *A német birodalom felosztása* címek alatt olvasható.

A felosztást Chesterton a következőképen gondolja: „Természetes, hogy Németországnak kötelessége a rablott provinciát, vagyis Elzászt és Lotharingiát Franciaországnak visszaadni.“ A további felosztás az írónak nagy fejtörést okoz. Nem is valami szellemesen oldja meg a nagy kérdést, mert véleménye szerint egy antant állam sem kap Németországból területi kárpótlást. Ugyanis háboru után mindegyik államnak annyi baja és gondja lesz saját állami kezelésével, hogy nem fog ráérni a „barbár hordának nevelésével és oktatásával.“

Chesterton kérdést intézett angol politikai faktorokhoz, hogy mi a véleményük „Poroszország letöréséről.“ A feleletek többsége szerint az a legjobb megoldás, ha Poroszországtól egyszermindenkorra elveszik a fegyverkezés jogát. Nagy hadikárpótlásra kell ítélni a „bűnös országot és mindaddig, míg a milliárdokat meg nem fizeti, országát megszállva kell tartani.“

Másik mód szerint az sem lenne utolsó dolog, ha Németországgal úgy bánnának el, mint Amerikában egy indián-lakta területekkel. Chesterton ur ezt a módot nem ajánlja, mert hátha valamelyik európai hatalom újra háborút kezdene, egyik mostani szövetségesevel és akkor esetleg Németország abból újra előnyt húzhatna. Tehát mégis a legjobb lenne az indiánus-barbár-boche-ekkel leszámolni valahogy véglegesen.

Végül is azt ajánlja, hogy Franciaország ne csak Elzászt és Lotharingiát kapja meg, hanem a Rajnától balra eső területeket is, egészen a hollandi határig. Lengyelországot egyesíteni kell Posen-nal és Sziléziával és orosz fenhatóság alá kell helyezni. Hannover szintén önállósítják és fölötté Francia- és Angolország fog ellenőrzést gyakorolni. Anglia visszakapja Helgolandot és a kapcsolott gyarmatokat. Az Észak-tengeri csatornát meg kell semmisíteni vagy Dániának visszaadni, hogy az régi nagyságát és hatalmát visszanyerje. A német flottát fel kell osztani az antant államok közt.

Szóval Chesterton ur valahogy fel tudná osztani a német birodalmat most már csak

az a kérdés, hogy Németország bele fog-e egyezni. Ausztria-Magyarországot nem akarja Chesterton ur mostan bántani. Amiért rendkívül hálásak vagyunk neki.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: *Hazánkban hűvös idő uralkodott és déli, megéjjeli fagy több helyütt keletkezett. Lecsapódások inkább csak keleten és északon fordultak elő. A hőmérséklet maximuma 22 C Késkeméten, minimuma 5 C Késmárkon.*

Időprognózis: Elvélve csapadék és lassu hőemelkedés várható.

Sürgönyprognózis: Elvélve csapadék. Enyhébb.

— **A király nevenapja.** Október negyedikén, a király nevenapján az egész országban ünnepi istentiszteletet tartanak. Szegeden a rókus templomban délelőtt tíz órakor ünnepélyes hálaadó mise lesz, amelyen a városi és állami hatóságok képviselői és a szegedi helyőrség tisztikara is megjelenik.

— **A bevonulások új határideje.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A bécsi landwehr-miniszterium közlése szerint mindazok részére, akiknek a legutóbb elhalasztott bevonulásukat, a következő újabb határidőt tűzték ki: *A) csoporthoz tartozó 1866—1871. évfolyambeli osztrák és magyar hadkötelesek november 3-ikán; a B) osztályu 1890—1892. és 1880—1884. évfolyambeli osztrák hadkötelesek, valamint az október 16-ikára behívott hadkötelesek 1916 november 16-ikán tartoznak bevonulni. A B)-vel jelzett hadkötelesek közül névre szóló behívóval egyeseket előbbre is fognak behívni.*

— **Kitüntetések.** Barkász Emil 46. gyalogezredbeli hadnagynak az ellenséggel szemben repülői minőségben tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső dícsérő elismerés újlágtudatul adatott. — *Rapcsányi Kálmán*, a 302-ik honvédgyalozezrednél beosztott 5-ik honvédgyalozezredbeli hadnagyot az ellenség előtt tanúsított magatartásának elismerésül a hadidíszítményes 3-ik osztályu katonai érdemkereszttel tüntették ki. — *Matthényi Pál*, a 307-ik honvédgyalozezrednél beosztott 5-ik honvédgyalozezredbeli őrmester az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a vaskeresztet kapta.

— **Kinevezés.** Graváts Ferenc hódmezővásárhelyi újságíró őfelsége augusztus 1-évi számítható ranggal hadnaggyá nevezte ki az 5-ik honvéd gyalozezredben. Graváts Ferenc hónapok óta teljesít szolgálatot a harc téren, ahol kötelességtudó és bátor magatartásával főlebbvalóinak elismerését minden alkalommal kiérdemelte.

— **Az Erdélyből menekült nők foglalkoztatása.** A Szegedi Jótékony Nőegylet vezetősége: *Iovag Worzsikovszky Károlyné*, *d. Arany Károlyné*, *Arany Olga* és *Meskó Antalné* vasárnap Deszkre utaztak, ahol báró Gerliczy Félixnek tudomására hozták, hogy az egyesület a Deszken elhelyezett, Erdélyből menekült nőknél munkakalkalmak szerzésével segíteni akar. Báró Gerliczy közölte a hölgyekkel, hogy báró Tallián Béla kormánybiztos hétfőn Deszkre érkezik. A kormánybiztossal is közölni fogja az egyesület nemes ajánlatát, amelyet a maga nevében is köszönettel fogad. A kormánybiztos tudavélőleg a menekültek ügyében fog Deszken tartózkodni.

— **A Back-malom vámörlési engedélye.** A haditermény r.-t. Szeged város fogyasztóinak könnyebb ellátása céljából megengedte, hogy a Back-malom vámörlést is végezhesen. Ennek folytán a Back-malom legalább 100 métermázsát kitevő buzamennyiségeket vámörlésre elfogad.

— **A Szegedi Katholikus Növédő Egyesület** 3-án délután 5 órakor tartja rendkívüli közgyűlését, amelyre a tagokat ez uton hívja meg az Elnökség. — **Tárgy:** Ingatlanvásárlás.

— **Preiszné fölmentése jogerős.** Nagyváradról jelentik: A nagyvárad esküdtszék egyik legérdekesebb és legnevezetesebb bünpöre nyert jogerős befejezést. A koronaügyész özvegy Preisz Károlyné fölmentő ítélete ellen beadott semmiségi panaszokat visszavonta és így a főhadnagy felesége jogerősen felmentést nyert. Ez a bünügy annyira emlékezetes, oly nagy port vert fel, hogy részletesen nem kell rá visszatérnünk. Preisz Károlyné ellen az volt a vád, hogy férjét, Preisz Károly főhadnagyot, nagyvárad hadapródiskolai tanárt, meggyilkolta. A tárgyaláson egy borzalmas házaset minden titka, szomorú intimitása napfényre került. Nyole napig tartott a tárgyalás és végül az esküdtek felmentették Preisz Károlynét. Megállapították a tényállást, de kimondták, hogy a főhadnagy felesége nem volt elhatározása akarátának birtokában, amikor férjét lelötte. Az ügyész az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be s így az iratok felkerültek a Kuriához. Hónapok óta várják a legfelsőbb bíróság döntését. Erre azonban most már nem kerül a sor. Tegnap leérkeztek az összes iratok a törvényszékhez azzal, hogy a koronaügyész helyettes a nagyvárad királyi ügyészség által bejelentette semmiségi panaszokat visszavonta és így az ítélet felebbezés hiányában jogerőre emelkedett.

— **Burgonyabeszerzés.** A Felebaráti Szeretet Szövetség értesíti összes tagjait, hogy az egyesület vezetősége által a tagok részére eszközöndő jutányos burgonyabeszerzésre vonatkozó aláírási ívek a szövetség ideiglenes irodahelyiségében (Polgár-utca 30. sz.) már rendelkezésre állanak és a jelentkezések naponként délután 3—4 óráig a jelzett helyen eszközölhetők. Legalább 1 métermázsá burgonyát lehet jegyezni s az aláíráskor mázsánként 28 koronát készpénzben kell előre lefizetni. A Szövetség ezen elismerésméltó akciója iránt, mint értesülünk, máris nagyon biztató érdeklődés mutatkozik. A beszerzés akciója a vezetőség terv szerint babra, káposztára, mákra és dióra is ki fogja terjeszteni.

— **Vasárnapi hivatalos jelentések.** Hőfői jelentése az erdélyi harcokról a következőképen szól: Petorcsénytól nyugatra a román előretörései tegnap is meghiúsultak. A Vöröstorony-szorostól délre Caneninél is nagy veszteségeik mellett vertük vissza a román osztagokat. Fogarastól északnyugatra a román előretörés elakadt. Székelyudvarhelytől nyugatra és északnyugatra az ellenség továbbra is nyomást gyakorol előretolt csapatainkra. A nagyszebeni harc térről tegnap délelőttig több mint 3000 foglyot, 13 ágyut, egy repülőcsarnokot, két repülőgépet, 10 mozdonyt, 300 lőszerrel megrakott vasuti kocsit, több mint 200 lőszerkocsit, 70 gépkocsit és 200 megrakott podgyászokocsit, egy kórházvagonot és tömérdek egyéb hadiszert szállítottunk be. Kiegészítő adatok csak később következnek. A német csapatoknak Hegentől délre tegnapelőtt intézett támadásainál az ellenség nyole ágyut vesztett. — Az oroszokat mindennütt visszavertük, csak egy ezred védőszakaszába tudtak behatolni. — Az olasz harc téren élénk ágyu- és aknavetőtüz volt a Karszfensíkon. — *A német hivatalos jelentés* az erdélyi harcokról a következőket jegyzi fel: A keleti arcvonalon a Maros völgyénél román támadásokat visszavertünk. A görögnyelvű völgyben és tovább délre előcsapatunk az ellenség támadása elől részben kitértek. A német csapatoknak a Hegentől délre lefolyt ütközetben szerzett zsákmánya nyole ágyuval emelkedett. Fogarastól északnyugatra az ellenség beszüntette támadásait. ▲ nagyze